

TEMAANALYSE

NR 4 · JULI 2024

BØRN I FAMILIER MED PARTNERVOLD

INDLEDNING

I Danners arbejde med voldsudsatte kvinder møder og hører vi også om kvindernes børn. De lever i en familie med partner vold og har oplevet ting, som absolut ikke er for børn.

Børn, der er vidne til partner vold i familien, er et udbredt problem i Danmark.

I hver skoleklasse vil der være mindst ét barn, som er vidne til vold i familien, viser forskning på området.¹ Ifølge en befolkningsundersøgelse har 12,7 % af alle voksne i Danmark i barndommen været vidne til fysisk partner vold i familien.²

Et barn er vidne til partner vold i familien, når barnet ser, hører eller på anden vis oplever konsekvenserne af, at en voksen i hjemmet udøver vold mod sin partner. At være vidne indebærer også barnets sansning af volden inden, under og efter den voldelige handling. Det kan være i form af optakt, stemnings-skift og efterspil – og det faktum, at barnet typisk er konstant bange, utrygt og i beredskab, også mellem voldsepisoderne.³

Det kan være lige så skadeligt for et barn at være vidne til vold som at være direkte udsat for vold.⁴

Barnet befinder sig i et miljø præget af usikkerhed, frygt og følelsesmæssigt kaos – og det kan have en lang række alvorlige konsekvenser for barnets trivsel, læring, udvikling og helbred, at han eller hun ikke har et trygt miljø at udvikle sig i. Et barn, der overværer vold i familien, er typisk tyngt af skyld og skam over volden og har øget risiko for selv direkte at blive udsat for vold, at få Post Traumatisk Stress og at præstere dårligt i folkeskolen.⁵

Et barn, der har en voldsudsat forælder, er desuden ofte dobbelt ramt, er Danners erfaring. Barnet oplever konsekvenserne af at være vidne til volden. Samtidig kan forældrens traumereaktioner som respons på volden svække omsorgen for barnet i kortere eller længere tid.⁶

Denne analyse giver et indblik i situationen for de børn, der har en voldsudsat mor i Danners indsatser og partnerskaber. Formålet er at levere viden til feltet, der kan bidrage til fremtidige indsatser og politiske forandringer for børn, der er vidner til partner vold i familien, og som måske også selv er direkte voldsudsatte.

DANNER ANBEFALER

Alle børn har ret til et liv uden vold (jf. Børnekonventionen § 19). Danner mener, at voldsudsatte børns rettigheder skal styrkes.

ALLE BØRN I FAMILIER MED PARTNERVOLD SKAL HAVE RET TIL BEHANDLING

Børn i familier med partnervold skal have ret til behandling, der virker – både hvis børnene flytter med en forælder på krisecenter eller har brug for et forløb ambulant. Det er afgørende, at indsatserne baserer sig på specialiseret viden og erfaringer om vold og børn, så børnene er sikret indsatser af høj faglig kvalitet. Det indebærer løbende sikkerhedsvurderinger og en volds- og børnefaglig tilgang til at italesætte volden, bryde tabuet og reducere følelser af skyld og skam.

Børn i familier med partnervold bør betragtes som selvstændige rettighedshavere, som det for eksempel er indført i Norge, hvor indsatser til voldsudsatte børn er en del af takstgrundlaget for krisecentre. Danner mener, det er politikernes ansvar at sikre finansiering af indsatser med kvalitet – både på krisecenter og ambulant.

DET SKAL VÆRE ULOVLIGT, AT BØRN ER VIDNE TIL VOLD

Det er psykisk vold mod et barn, når barnet er vidne til vold i familien. Danner anbefaler derfor, at den voldsudøvende forælder automatisk sigtes for psykisk vold (Straffeloven §243), hvis et barn er vidne til, at en voksen i hjemmet udsætter andre for vold. I Norge er det allerede strafbart at begå vold i et barns nærvær, og Danner mener, det er på tide, at Danmark følger trop. En kriminalisering vil sende et signal til børn i familier med vold om, at volden aldrig er børnenes skyld, og at vi som samfund lever op til vores forpligtelse til at beskytte børn fra vold.

BRUG FOR SYSTEMATISK RETSMEDICINSK SCREENING AF BØRN VED MISTANKE OM VOLD

Hvis der er viden eller mistanke om, at et barn har været udsat for vold eller seksuelle overgreb, og når politi eller sygehusvæsen er involveret i sagen, skal en kommune benytte et børnehus som led i den børnefaglige undersøgelse. Kun i 2 % af de afsluttede forløb hos et børnehus er barnet blevet udredt via

en retsmedicinsk screening.⁷ Danner mener, der er brug for at indføre lovhjælp og administrative procedurer, der sikrer systematisk, retsmedicinsk screening af børn, hvor der er begrundet mistanke om vold begået mod barnet. Systematiske, retsmedicinske undersøgelser vil dels styrke arbejdet med at dokumentere tegn på vold og overgreb mod børn. Dels vil undersøgelserne bidrage til at opspore øvrige tegn på mistvivsel og sygdom hos børn i udsatte positioner.

FRONTPERSONER SKAL HAVE MERE VIDEN OM PARTNERVOLD OG BØRN SOM VIDNER TIL VOLD

Frontpersoner som fx politibetjente, læger, socialrådgivere, psykologer, skolelærere, pædagoger, sygeplejersker og jordemødre har en nøglerolle i at opspore og hjælpe børn, der er vidne til vold, og som måske også selv er direkte udsat for vold. Men ofte er der ingen voksne omkring børn i familier med partnervold, der kender til deres situation. Vold i familien er komplekst og kan komme til udtryk på mange forskellige måder, blandt andet som mistvivsel hos barnet eller dårlige præstationer skolen.

Opsporing kræver, at frontpersonale har tilstrækkelig viden om vold og børns reaktionsmønstre, når de oplever vold, og så skal de vide, hvilke specialiserede tilbud, de kan henvise til. Derfor skal relevante frontpersoner uddannes, så de kan tolke børns signaler, spotte volden og henvise videre.

BØRN I FAMILIER MED VOLD SKAL BESKYTTES I SAGER OM SAMVÆR, BOPÆL OG FORÆLDREMYNDIGHED

Voldsudsatte børn har ret til beskyttelse, omsorg og hjælp. Og de har ret til at blive hørt og inddraget i egen sag. Barnets tarv og ret til beskyttelse og sikkerhed bør altid vægte højere end hensynet til voldsudøvende forældres rettigheder. Derfor er det helt afgørende, at sagsbehandlere, der behandler sager om samvær, bopæl og forældremyndighed vedrørende børn og unge i familier med partnervold, har dokumenterede børnefaglige og voldsfaglige kvalifikationer.

Der er desuden brug for, at Familieretshuset foretager flere børnesagkyndige undersøgelser og undersøger forældrenes forældrekompetencer, når der er begrundet mistanke om vold.

ANALYSE

DANNER HJÆLPER BØRN, HVIS MØDRE ER UDSAT FOR VOLD

I mere end 40 år har Danner hjulpet voldsudsatte kvinder og deres børn. Børn i familier med partner-vold kan få hjælp i Danners forskellige tilbud og partnerskaber.

Siden 1980 har Danner drevet krisecenter med plads til 18 voldsudsatte kvinder og deres børn. Her får familierne et sikkert sted at bo, og Danner tilbyder alle børn en specialiseret pædagogisk og socialfaglig indsats samt psykologfaglig traumebehandling.

Efter endt krisecenterophold kan børn, hvis mødre er udsat for vold, også få støtte i Danner i form af efterværn. Børnene kan bo med deres mødre i *Dannerboligerne*, som er en beskyttet bolig med voldsfaglig støtte til rådighed både til mor og barn.

Børnene kan også få hjælp i Danners efterværnsindsats målrettet familier med migrantbaggrund. Mødrene og børnene i indsatsen får volds- og børne-

faglig rådgivning i overgangen fra krisecenter til egen bolig og den første tid efter.

Børn, der oplever partnervold i familien, men som ikke bor eller har boet på krisecenter, kan også få støtte i det ambulante gruppeforløb *Jeg er her også*.⁸ Her har børnene mulighed for at tale om den hemmelighed, de bærer rundt på, sammen med andre børn og voldsfaglige børnerådgivere.

Danner hjælper også børn i familier med partnervold ved at rådgive de voksne omkring dem.

Støtte til barnets relationer til både mor og far, fylder i al Danners arbejde med voldsudsatte kvinder med børn.⁹ Derudover kan voldsudsatte kvinder og deres pårørende få råd og vejledning til problematikker vedrørende børn i Danners landsdækkende døgnåbne rådgivning.

Danner uddanner også fagpersoner, der møder børn, som lever med vold i hjemmet, fx medarbejdere i kommuner, organisationer og andre krisecentre – og laver kampagner og politisk fortalerarbejde for at skabe forandring for voldsudsatte kvinder og deres børn.

BØRN I DANNER I 2023

276

børn havde mødre, der afsluttede et ambulante rådgivningsforløb i *Sig det til nogen*, et partnerskab mellem seks krisecentre som Danner er program-ejer for.¹⁰

34

børn boede på Danners krisecenter med deres mor.

524

af rådgivnings-samtalerne i Danners landsdækkende døgnåbne rådgivning handlede om problematikker vedrørende børn.

18

børn boede i *Dannerboligerne* med deres mor.

18

børn var sammen med deres mor en del af Danners efterværnsindsats for familier med migrantbaggrund.

SPØRGSMÅL OM BØRN I NÆSTEN HALVDELEN AF SAMTALERNE I DANNERS LANDSDÆKKENDE DØGNÅBNE RÅDGIVNING

Problematikker vedrørende børn fylder i rådgivningen af voldsudsatte kvinder og deres pårørende. Flest handler om relationen mellem børn og forældre.

524 samtaler om børn

I Danners landsdækkende døgnåbne rådgivning kan voldsudsatte kvinder og deres pårørende søge råd og få hjælp døgnet rundt på telefon, chat eller ved at møde op i Dannerhuset.

Mange henvender sig for at få en rådgivningssamtale om vold. For eksempel for at tale højt om vold, spørge om det, de oplever, er vold eller for at få oplyst rettigheder.

Men også børn, der har en voldsudsat mor, fylder i samtalerne.

524 af rådgivningssamtalerne om vold handlede i 2023 om problematikker vedrørende børn. Det svarer til 43 % af alle rådgivningssamtalerne.¹¹

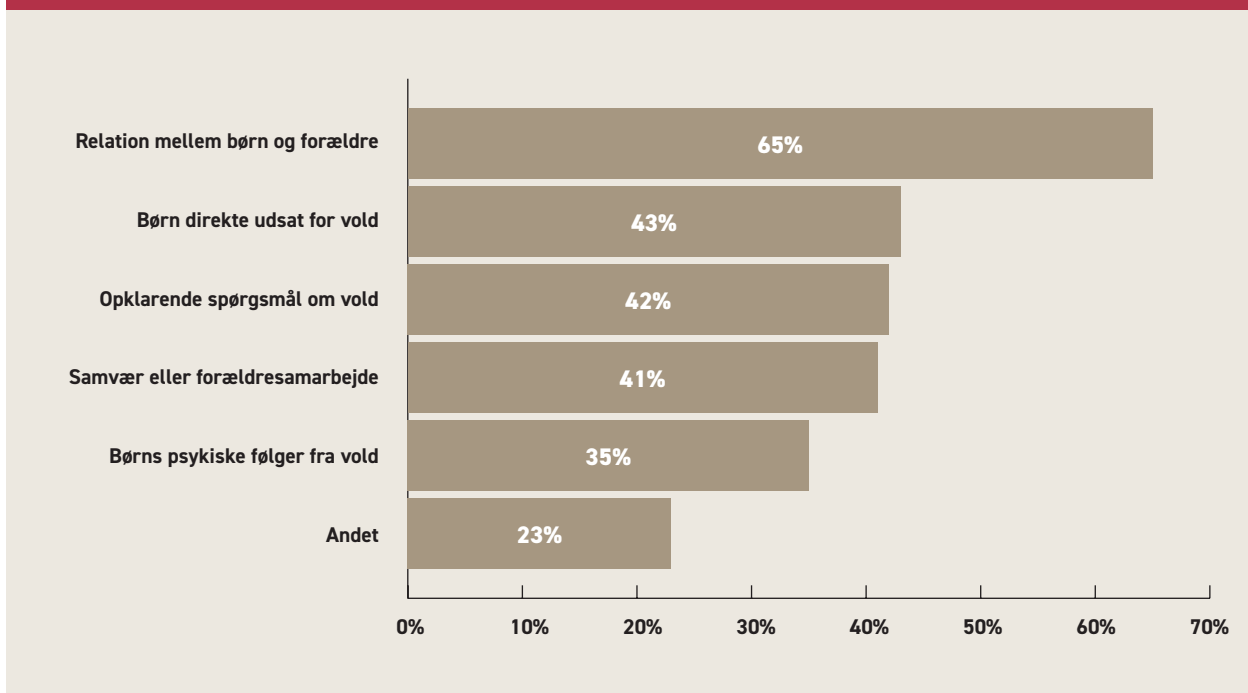
Relation mellem børn og forældre fylder mest

Der er forskellige temaer på spil i samtalerne om børn (Figur 1).

Flest handler om relationen mellem børn og forældre, hvor særligt forholdet til en voldsudøvende far fylder. Det er tilfældet i syv ud af ti samtaler om emnet.¹²

Næstflest henvender sig om direkte vold mod børn. Udover at børnene har overværet vold mod deres mor, har flere også været direkte udsat for særligt psykisk og fysisk vold.¹³

FIGUR 1: RELATION MELLE M BØRN OG FORÆLDRE FYLDER MEST

Antal i alt: 524 rådgivningssamtaler i Danners landsdækkende døgnåbne rådgivning i 2023 (kun samtaler om problematikker vedrørende et eller flere børn under 18 år).

Figuren illustrerer besvarelser på følgende spørgsmål: 'Hvad handlede samtalen om vedrørende barn/børn? Sæt kryds ved alle de temaer, du oplever, der fyldte i samtalen. F.eks. Hvilken problematik rådsøgende henvendte sig om vedrørende børn samt hvilke temaer, der blev berørt, nævnt eller omtalt i samtalen.' En rådgivningssamtale kan handle om flere temaer samtidigt. 'Andet' omhandler f.eks. en voldsudsats kvindes graviditet/ufødte barn, underretninger og spørgsmål om rettigheder.

Min mand tager min telefon og tjekker mine kontakter og billeder. Han er voldsom med ord, råber meget højt, er ondskabsfuld og nedgørende – både over for mig og over for vores datter på 11 år. Hun går og siger ting som: "Det startede, da jeg var lille. Jeg må have været virkelig uartig, siden far er så gal." Når jeg bliver bange for ham, låser jeg mig inde på badeværelset med børnene, men han kan godt lirke låsen op. Jeg har sagt, at det er forbi, men han er ikke flyttet ud.

Hvordan kan jeg snakke med mine tre børn om, hvad det er, vi har levet i som familie i så mange år, uden at jeg kommer til at nedgøre deres far?

Det er ikke så længe siden, jeg flyttede fra min ekskæreste, der har udsat mig for vold. Jeg bor midlertidigt hos mine veninde sammen med vores børn, men pludselig kom deres far og tog dem med sig. Jeg blev handlingslammet, og nu ved ikke, hvornår de kommer tilbage.

Vi har været sammen i 19 år. De seneste 8-9 år er han begyndt at være voldelig, og i den seneste tid er det eskaleret. Min partner slår mig hver dag og tager også kvælertag. Børnene ser det ske, og den ældste er blevet slået én gang. Jeg vil ikke gå fra ham, og det er første gang, jeg fortæller andre om, hvad der sker hjemme hos os.

Mit barn vil ikke afsted til samvær med sin far, som har været voldelig over for mig. Men jeg er nervøs for, hvilke konsekvenser det kan få, hvis jeg lader mit barn blive hjemme.

Anonymiserede eksempler på rådgivningssamtaler med aktuelt og tidligere voldsudsatte kvinder i Danners landsdækkende døgnåbne rådgivning.

OVER 500 BØRN I SIG DET TIL NOGEN

Frygt for ny vold og ingen voksne, der kender til situationen, er hverdag for flere af børnene i det ambulante rådgivningstilbud *Sig det til nogen*.

Lav sikkerhedsfølelse

I perioden 2019-2023 var der mindst 531 børn, der havde en voldsudsat mor i forløb i *Sig det til nogen*.¹⁴

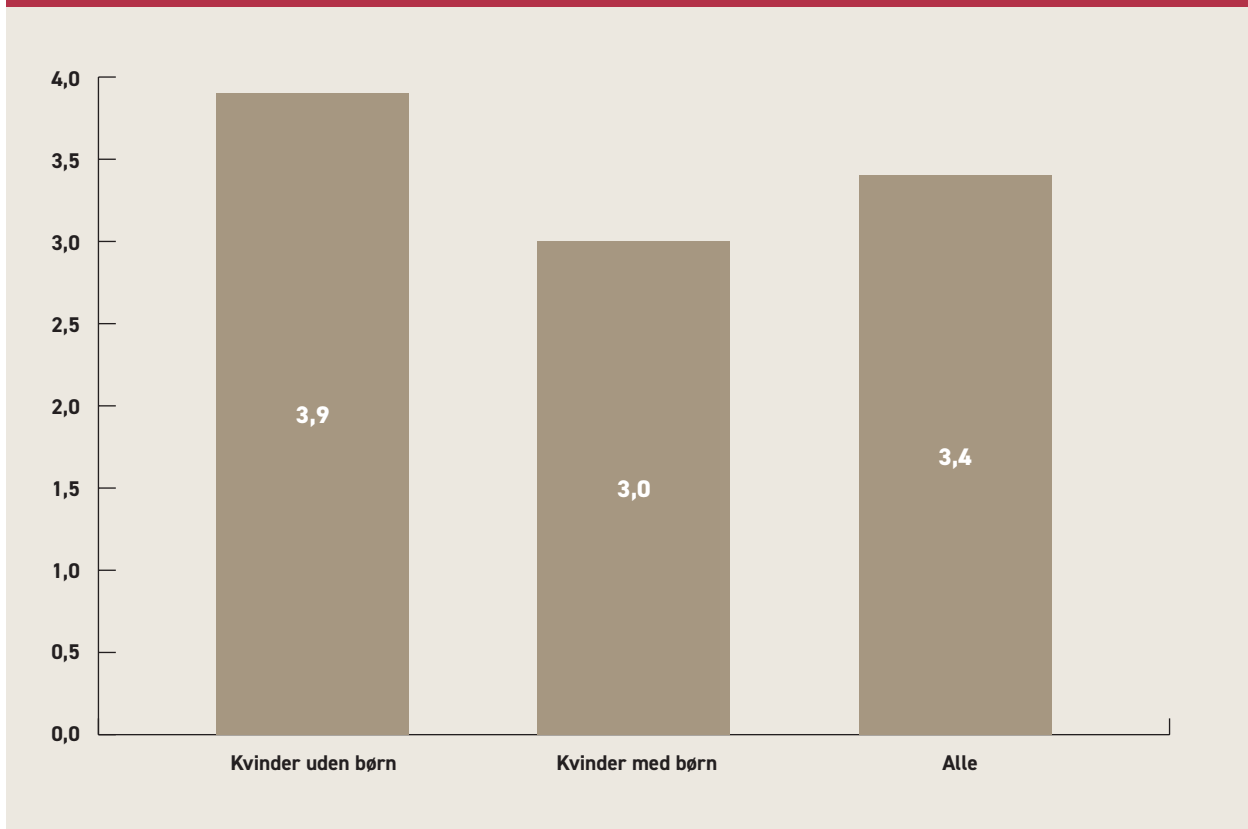
Flere af børnene lever til dagligt med, at deres mor frygter ny vold, viser data fra indsatsen.

Ved opstart i *Sig det til nogen* i 2023 bliver kvinderne bedt om at vurdere sandsynligheden for, om de vil blive udsat for nye episoder med vold. 29 % af

kvinderne med børn angiver, at de er bange for, at der let kan ske ny vold. Til sammenligning gælder det for 16 % af kvinderne uden børn. Den gennemsnitlige sikkerhedsfølelse ved opstart er også lavere blandt kvinder med børn end blandt kvinder uden (Figur 2).

"Når kvinden og voldsudøveren har børn sammen, er de jo i kontakt hele tiden, og så bliver kvindernes nervesystem aktiveret. Det behøver ikke være, fordi der er reel fare, men de bliver jo trigget, hver gang de har kontakt, eller børnene kommer hjem og dufter af ham, eller han kommer og afleverer dem og vil med ind," forklarer en voldsfaglig rådgiver i *Sig det til nogen* til spørgsmålet om, hvorfor kvinder med børn kan have en lavere sikkerhedsfølelse.

FIGUR 2: DEN GENNEMSNITLIGE SIKKERHEDSFØLELSE ER LAVERE BLANDT KVINDER MED BØRN END KVINDER UDEN BØRN

Antal i alt: 100 kvinder, der har afsluttet rådgivningsforløb i *Sig det til nogen* i 2023 (uden børn N=44, med børn N=56).

Figuren illustrerer den gennemsnitlige sikkerhedsfølelse målt ved opstart af forløb på en skala fra 1-7. 1 indikerer, at man er bange for, at der let kan ske ny vold, og 7 indikerer, at man føler sig helt sikker på, at der ikke sker ny vold¹⁵. Den gennemsnitlige sikkerhedsfølelse er signifikant højere blandt kvinderne med børn sammenlignet med kvinderne uden børn, viser en t-test ($p < 0,05$).

Hvem kender til børnenes situation?

Børn i familier med partnervold er dybt afhængige af, at de voksne omkring dem kender til deres situation for at få hjælp.

”Børn, der lever i familier med vold, er tvunget ind i en position, som de ikke selv har mulighed for at komme ud af,” fortæller en voldsfaglig rådgiver i *Sig det til nogen*.

Pædagoger eller lærere er oftest de voksne omkring børnene, hvis mødre går i *Sig det til nogen*, der har

kendskab til børnenes situation (47 %). Det viser data fra afslutningen af mødrenes forløb i *Sig det til nogen* i 2023 (Figur 3).

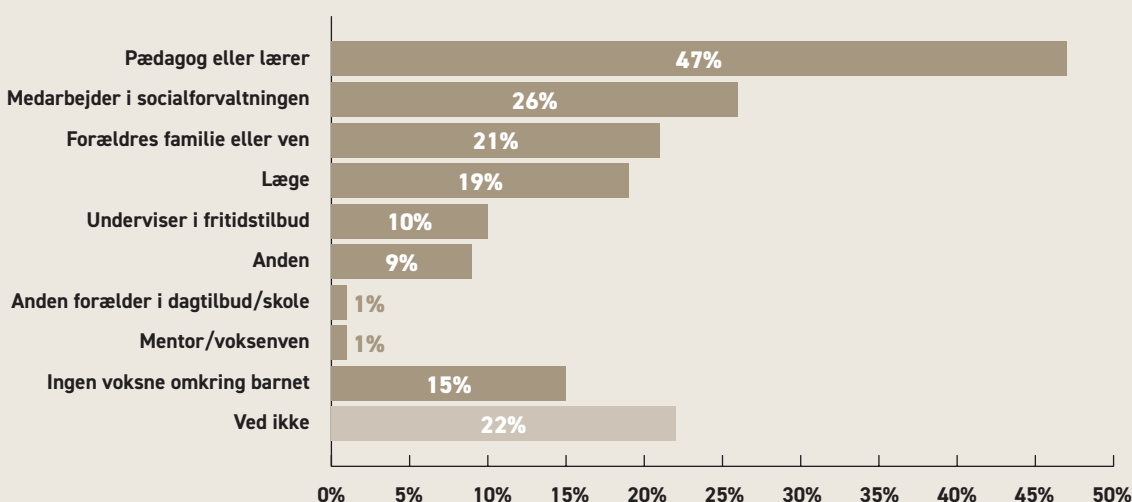
Herefter er det medarbejdere i socialforvaltningen, forældres venner eller familie samt den praktiserende læge. I 15 % af forløbene har ingen voksne kendskab til børnenes situation – og i 22 % af forløbene, er rådgiveren i tvivl om det.

Børn, der lever i familier med vold, er tvunget ind i en position, som de ikke selv har mulighed for at komme ud af.

VOLDSFAGLIG RÅDGIVER I SIG DET TIL NOGEN

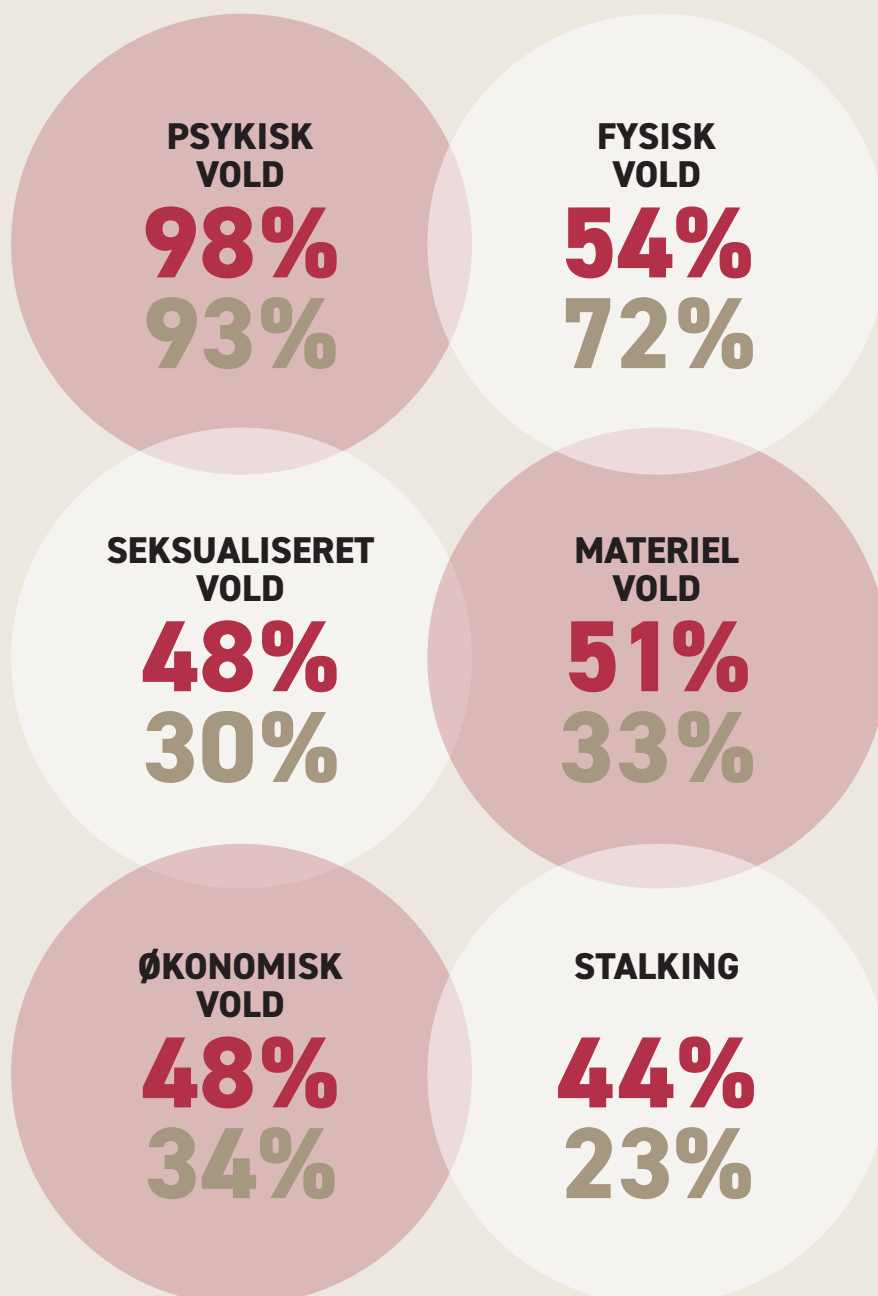
FIGUR 3: PÆDAGOGER ELLER LÆRERE HAR OFTEST KENSKAB TIL BARNETS SITUATION

Antal i alt: 156 kvinder, der har afsluttet et rådgivningsforløb i *Sig det til nogen* i 2023 (kun kvinder med børn under 18 år).

Figuren illustrerer besvarelserne på følgende spørgsmål: 'Er andre voksne omkring barnet/børnene vidende om barnets/børnenes situation?'. Spørgsmålet er udfyldt ved kvindens afslutning af rådgivningsforløbet.

HVILKEN VOLD HAR MØDRENE VÆRET UDSAT FOR?

■ MØDRE I SIG DET TIL NOGEN
■ MØDRE PÅ DANNERS KRISECENTER

Baseret på data fra kvinder med børn, der har afsluttet et rådgivningsforløb i *Sig det til nogen* og kvinder med medfølgende børn, der er fraflyttet Danners krisecenter i 2019-2023¹⁶.

DANNERS KRISECENTER HUSER HVERT ÅR BØRN, SOM ER FLYGTET FRA VOLD MED DERES MOR

Mere end 100 børn har de seneste fem år boet på Danners krisecenter. Børnefamilierne bor der længere end kvinder uden børn.

Typisk 115 dage på krisecentret

130 børn har boet på Danners krisecenter og er flyttet ud igen de seneste fem år (2019-2023).

Børnefamilierne bor ofte længere tid på krisecentret end kvinder uden børn, viser data fra Danners krisecenter. 115 dage boede børnene typisk på Danners krisecenter sammen med deres mødre.

Til sammenligning var det typiske ophold for kvinder uden børn på 73 dage, det vil sige en forskel på 43 dage¹⁷.

Fælles for børnene er, at de er helt almindelige børn, som har oplevet nogle ualmindelige og rigtig voldsomme ting. De er vidner til vold mod deres mor – også selvom, de voksne i hjemmet håber eller tror, at børnene ikke oplever volden, forklarer en familie- og børnerådgiver på Danners krisecenter:

"Et barn fortalte mig for eksempel, at han lagde sig ind i sengen, og så gav han sin lillesøster høretelefoner

på, når han vidste, at nu skete der noget voldsomt. Og så sad de derinde alene. 'Og når der var lidt roligt igen, så kom mor ind til os, og der lod vi som om, at vi sov. Og det troede mor også, at vi gjorde.'"

De børn, Danner møder på krisecentret, tager enormt meget ansvar på sig og tror – hvis ikke de får den rette hjælp og bliver korrigeret – at volden er deres egen skyld, fortæller samme familie- og børnerådgiver og kommer med et eksempel:

"Børnene siger ting som: 'Hvis nu jeg bare havde taget mine gummistøvler på hurtigere i morges, så var far ikke blevet så gal over, at vi var for lang tid om at komme ud ad døren, og så havde han ikke råbt eller slået eller gjort noget ved mor.'"

Ifølge børne- og familierådgiveren på Danners krisecenter går mange af børnene helt alene med de svære og voldsomme oplevelser. Det er afgørende, at børnene får professionel hjælp til at tale om volden for at bearbejde oplevelserne og undgå yderligere traumer:

"Volden skal italesættes for børnene. Vi (krisecentermedarbejdere, red.) skal bryde tabuerne, vi skal hjælpe børnene med at få et sprog for volden, og så skal vi vise dem, at vi er der lige ved siden af dem. Altid. Så det ikke er en vej, de skal gå alene."

Et barn fortalte mig for eksempel, at han lagde sig ind i sengen, og så gav han sin lillesøster høretelefoner på, når han vidste, at nu skete der noget voldsomt. Og så sad de derinde alene. 'Og når der var lidt roligt igen, så kom mor ind til os, og der lod vi som om, at vi sov. Og det troede mor også, at vi gjorde.'

FAMILIE- OG BØRNERÅDGIVER PÅ DANNERS KRISECENTER

BØRNENE PÅ DANNERS KRISECENTER 2019-2023

**ALLE
BØRNENE**

VAR NEGATIVT PÅVIRKEDE
AF VOLD MOD DERES MOR.

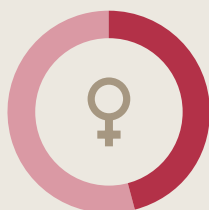
65%

VAR DIREKTE UDSAT FOR
PSYKISK VOLD (UDOVER
AT OVERVÆRE VOLD).

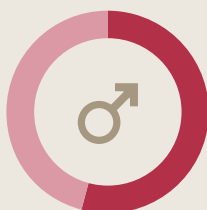
18%

VAR DIREKTE UDSAT
FOR FYSISK VOLD.

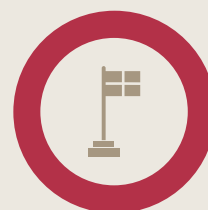
46%

VAR PIGER.

54%

VAR DRENGE.

6 ÅR

VAR BØRNENE I GENNEMSIT.
DET YNGSTE BARN VAR UNDER
1 ÅR OG DET ÆLDSTE VAR 17 ÅR.

Børnene siger ting som: 'Hvis nu jeg bare havde taget mine gummistøvler på hurtigere i morges, så var far ikke blevet så gal over, at vi var for lang tid om at komme ud ad døren, og så havde han ikke råbt eller slået eller gjort noget ved mor.'

FAMILIE- OG BØRNERÅDGIVER PÅ DANNERS KRISECENTER

METODE

Temaanalysen baserer sig på data og praksiserfaringer fra Danners indsatser og partnerskaber.

De kvantitative data er registreret af ansatte og frivillige medarbejdere i indsatserne. I *Sig det til nogen* og i Danners krisecenter dokumenteres indsatsen i et registreringsskema af kvinden selv, i dialog mellem en medarbejder og kvinden eller af en medarbejder alene. Det sker ved opstart og afslutning af indsatsen.

I *Sig det til nogen* dokumenteres volden desuden undervejs i forløbene. Alle tal i analysen baserer sig på afsluttede rådgivningsforløb og krisecenterophold.

De frivillige rådgivere i Danners døgnåbne rådgivning udfylder et registreringsskema, umiddelbart efter de har taget imod en henvendelse. Deres svar er gengivelser samt vurderinger af, hvad den rådsøgende henvendte sig om. Det gælder også de kvalitative eksempler på rådgivningssamtaler, der baserer sig på de frivillige rådgiveres beretning om, hvad samtalen handlede om. Alle eksemplerne er anonymiseret.

En medarbejder fra Danners Videns- og Kommunikationsafdeling har desuden gennemført et interview med en voldsfaglig rådgiver i *Sig det til nogen* og en familie- og børnerådgiver på Danners krisecenter. Alle citater er anonymiseret.

LITTERATURLISTE

- Bowlby, J. (1994): *En sikker base: Tilknytningsteoriens kliniske anvendelser*. København: Det Lille Forlag.
- Børns Vilkår (2024): *Psykisk vold i hjemmet – En analyse af børn og unges erfaringer med psykisk vold og det at være vidne til vold mellem voksne*. Børns Vilkår.
- Danner (2011): *Sådan arbejder vi: Metoder og praksis i Danners Rådgivning og Krisecenter*. Danner.
- Danner (2019): *Vold, traume og naturens helende virkning – Brug naturen i dit arbejde med voldsudsatte kvinder og børn*. Danner.
- Dokkedahl, S. B. (2021): *Kvinder på krisecenter – En detaljeret undersøgelse om vold og voldens følger over tid i et traumeperspektiv*, Syddansk Universitet, SDU Videnscenter for Psykotraumatologi under Institut for Psykologi.
- Elklit, A. (1993) *Offer for vold*. Aarhus Universitetsforlag
- Elklit, A. & Molin, K. (2007) De psykosociale følger af fyrværkerikatastrofen i Seest. Del 2 – Indsatspersonellet 5 måneder efter. *Psykologisk Skriftserie*, 28 (1), 1-104.
- Lev Uden Vold (2023): *Vold i barndommen – Voksne danskernes erfaringer med vold i barndomshjemmet*. Lev Uden Vold.
- Lyk-Jensen, S. V., Bøg, M. og Lindberg, M. R. (2017): *Børn, der oplever vold i familien – omfang og konsekvenser*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- Ottosen M. H., Frederiksen, S. & Henze-Pedersen, S. (2020): *Psykisk vold mod børn i hjemmet – Et vidensgrundlag*. VIVE – Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd.
- Social-, Bolig- og Ældreministeriet (2022): *Socialpolitisk Redegørelse 2021*. Social-, Bolig- og Ældreministeriet.
- Social- og Boligstyrelsen (2023): *Årsstatistik om de danske børnehuse*. Social- og Boligstyrelsen.

SLUTNOTER

- 1 Ottosen et al. (2020) gennemgår to danske studier om børn, der overværer vold i hjemmet, og konkluderer, at studierne på trods af forskellige undersøgelsestilgange og -metoder når frem til et omfang, som svarer til én elev i hver skoleklasse.
- 2 Lev Uden Vold 2023.
- 3 Ottosen et al. 2020 og Danner 2011.
- 4 Ottosen et al. 2020.
- 5 Lyk-Jensen et al. 2017, Ottosen et al. 2020, Lev Uden Vold 2023, Social-, Bolig- og Ældreministeriet 2022, Børns Vilkår 2024 og Bowlby 1994.
- 6 Læs eventuelt mere om Danners erfaringer i Danner (2019): Vold, traume og naturens helende virkning – Brug naturen i dit arbejde med voldsudsatte kvinder og børn.
- 7 Social- og Boligstyrelsen (2023).
- 8 Indsatsen er ikke drevet af Danner alene, men er et partnerskab mellem Danner, Holstebro krisecenter og Randers krisecenter. Indsatsen er opstartet i 2024.
- 9 Danner er meget bevidst om den kompleksitet og ambivalens, der præger barnets relation til både moren og faren. Ud fra barnets perspektiv anser Danner relationen til moren og faren som lige vigtige, og Danner er bevidste om, at barnet skal forholde sig til begge forældre – både her og nu og i fremtiden. Læs mere i Danners metodehåndbog (Danner 2011).
- 10 Partnerskabet består af Holstebro Krisecenter, Ringsted Krisecenter, Randers Krisecenter, Kolding krisecenter, Danner og Kvindehjemmet (juni 2024). "Sig det til nogen" refererer herefter i analysenotatet til hele partnerskabet.
- 11 'Rådgivningssamtale' er samtaler, der drejer sig om rådgivning om vold eller rådgivning efter endt krisecenterophold eller ambulante indsats, og inkluderer ikke de samtaler, der alene drejer sig om forespørgsler om krisecenterplads eller ambulante tilbud. Der var i alt 1259 rådgivningssamtaler i 2024.
- 12 Der er i alt 235 rådgivningssamtaler, der handler om et eller flere børns relation til en far, der udøver vold. Det svarer til 69 % af de i alt 342 samtaler om relationen mellem barn og forældre.
- 13 41 % var om psykisk vold og 13 % om fysisk vold. Andelen baserer sig på rådgivningssamtalerne, der handlede om problematikker vedrørende børn alene og besvarelser på spørgsmålet: 'Handlede samtalen om vold mod barn/børn under 18 år?'
- 14 Tallet er et estimat baseret på, at 531 af de i alt 895 voldsudsatte kvinder, der har afsluttet et forløb i *Sig det til nogen* i perioden 2019-2023, har et eller flere børn under 18 år (59,3 %). Det er et minimumsestimater, da der i 2019-2022 kun er data om, hvorvidt kvinden havde børn eller ej, og ikke om kvinden har flere børn. Fra 01.01.2023 dokumenteres antallet af børn.
- 15 Målet for oplevet sikkerhed stammer fra Elklit (1993) og Elklit et. Al (2007). Målet har tidligere været anvendt til at måle sikkerhedsfølelse blandt kvinder på kvindekrisecenter (Dokkedahl 2021).
- 16 Digitaliseret vold fremgår ikke af opgørelsen, da Danner først fører data på denne voldsform i 2023 og der derfor er for få observationer.
- 17 Beregningen baserer sig på medianen for 89 ophold med kvinder med børn og 96 kvinder uden børn, der er fraflyttet Danners krisecenter i perioden 2019-2023.

TEMAANALYSE · NR 4 · JULI 2024
BØRN I FAMILIER MED PARTNERVOLD

TEKST: CHARLOTTE MØLLER MUNDT OG CECILIE NIELSEN.
DATAINDSAMLING OG ANALYSE: CHARLOTTE MØLLER MUNDT OG LAURA EDELENBOS.
I TÆT SAMARBEJDE MED ANSATTE OG FRIVILLIGE I DANNERS KRISECENTER OG RÅDGIVNINGSCENTER.